

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. julija 2017 - Leto XXVII, št. 27

PRVI »ZELENI PARK« V PORABJU PREDALI NAMENU

*Ilojca dobiva formo pod mlašečimi rokami
stran 5*

*Mi gradimo Goričko...
stran 6*

*S kravo Cifro znova na kmetijo
stran 12*

Murska Sobota/Rakičan

DOBRODOŠLI DOMA 2017

V Murski Soboti in Rakičanu se bo začela jutri (7. julija) tradicionalna tridnevna prireditev Dobrodošli doma, ki jo pripravljajo Mestna občina Murska Sobota, Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ter Raziskovalno izobraževalno središče Rakičan, kjer bo tudi največ dogodkov. Pričakujejo, da se bo zbralo do štiri tisoč Slovencev iz domala vseh koncev sveta. Prireditev je vsako leto v drugem kraju v Sloveniji, vključno z glavnim mestom Ljubljano. V program bodo poleg Murske Sobote in Rakičana vključeni tudi drugi kraji v Pomurju. Zbrane bosta pozdravila župan mestne občine Aleksander Jevšek in minister za Slovence Gorazd Žmavc.

Bilo je več pomembnih razlogov, zakaj je srečanje Dobrodošli doma v Pomurju. Zagotovo tudi praznovanje 500-letnice reformacije, saj se bo srečanje začelo v Evangeličanski cerkvi v Murski Soboti. Župan Mestne občine Murska Sobota še iz-

**Dobrodošli doma
2017**
Murska Sobota, Rakičan
7.-9. julij 2017

postavlja, da bo dogodek v okolju, iz katerega je odšlo v svet večje število prebivalcev, ki so tam ostali. Zdaj bodo imeli priložnost spoznati razvoj in videti, kaj se je spremenilo po njihovem odhodu. Gre za prireditev, pomembno tudi za turistično in siceršno promocijo tega dela Slovenije.

Organizatorji napovedujejo širok spekter različnih dogodkov, privlačnih za vse starosti. Med nastopajočimi bodo skupine in posamezniki iz številnih držav in tudi iz Porabja in avstrijske Štajerske. Zvrstili se bodo kulturni in športni dogodki, premiera filma o Slovencih v Bethlehemu, izleti po Pomurju in v Pavlovo hišo, programi iz festivala Soboško poletje, organiziran ogled Sobote, predavanje Petra Kuharja, Plečnikovo leto, razstava izseljenskih časopisov v prekmurščini in likovna razstava, okrogla miza na temo Prekmurci v svetu, srečanje gospodarstvenikov, nastopi izseljenskih družtev, koncerti znanih glasbenikov, denimo Vlada Kreslina, folklorni in pevski nastopi (tudi z Gornjega Senika in Sakalovcev). Za kulinariko bo skrbelo kar deset ponudnikov. Za zaključek bo ekumensko bogoslužje za Slovence doma, v zamejstvu in po svetu, ki ga bosta v stolnici vodila murskosoboški škof dr. Peter Štumpf in evangeličanski škof Geza Filo.

Ernest Ružič

PRVI »ZELENI PARK« V PORABJU PREDALI NAMENU

30. junija popoldne so malčki iz vrtca na Dolnjem Seniku v slovenskem jeziku zaigrali igrico o zajčkovih nogah. S pomočjo svojih vzgojiteljic so nato še predstavili izštevanki v nemščini in madžarščini,

projekta. Ko je nedavno Razvojna agencija Slovenska krajina (pod vodstvom *Andreje Kovács*) iskala partnerje za nov projekt, so k le-temu pristopili z veseljem, tako župan. Pri projektu sodelujejo štirje

svoje mišice. Na koncu svojega nagovora je zaželel, naj zeleni park postane kraj, ki ga je vredno obiskati, in služi srečevanju.

Predstavniki vodilnega partnerja projekta Direkcije Narodnega parka Őrség *Csaba Németh* (odgovoren za projektno načrtovanje) je izpostavil, da gre tokrat za več kot le projekt, ki prinaša sredstva za naložbo in razvoj - nastaja namreč partnerstvo, ki se bo ohranilo tudi po izteku projekta in združuje zelo raznolike sodelujoče. Razvojne, občinske, naravovarstvene in turistične organizacije se trudijo, da bi postala pokrajina ob tromeji prijetna za bivanje, ohranile pa bi se njene kulturne in turistične vrednosti. Med živahnim hruščem in truscem prisotnih otrok je Csaba Németh še pripomnil, da je načrtovana smer očitno dob-

Prisotne - domačine in projektne partnerje - je pozdravil župan Dolnjega Senika Zsolt Monek. Ob njem direktorica RA Slovenska krajina Andrea Kovács, na drugi strani mlada moderatorica in župnik Tibor Tóth

gre namreč za naselje s tremi narodnostnimi skupnostmi. Po prikupnem programu so otroci takoj zasedli nekoliko starejša in druga, popolnoma nova igrala v središču vasi, in se niso več ozirali na slavnostni dogodek nekaj korakov stran od njih.

Na Dolnjem Seniku so se tokrat zbrali številni domačini in drugi gostje, med njimi generalni konzul RS v Monoštru *dr. Boris Jesih*, direktorica Krajinskega parka Goričko *Stanka Dešnik* in vodja oddelka na Okrajnem uradu Monošter *Anikó Hegyes*. Župan vasi *Zsolt Monek* je pozdravil še predstavnike drugih partnerjev, šlo je namreč za pomembno postajo v izvedbi evropskega projekta *»Razvoj turističnih produktov za povečanje prepoznavnosti kulturne in naravne dediščine ob slovensko-madžarski meji«* z akronimom *»Green Exercise«*. Župan Monek je v svojem nagovoru povedal, da so igrišče na Dolnjem Seniku prvič posodobili pred desetimi leti, prav tako v okviru slovensko-madžarskega čezmejnega

slovenski in štirje madžarski partnerji, do izteka finančnega obdobja bodo med drugimi

Kratek program v treh jezikih so pripravili malčki domačega vrtca

izgradili tudi osem »zelenih parkov«. Prvega so predali namenu prav na Dolnjem Seniku, igrišče se je razširilo z novimi lesenimi igrali, javnim vodnjakom, s štirimi senzomotoričnimi napravami za fitnes in z lesenimi mizami ter klopmi za oddih in počitek. Kakor je še poudaril Zsolt Monek, bodo lahko pripomočke za telesno vadbo v prvi vrsti uporabljali turisti na kolesih, ki bodo tako razgibali vse

ra, če so najmlajši že sprejeli novi zeleni park za svojega. Porabski župnik *Tibor Tóth* je po krajši prošnji blagoslovil najnovejšo turistično in razvedrilno pridobitev na Dolnjem Seniku, ki bo odslej - ob nadaljnjih načrtovanih zelenih parkih v Sakalovcih in na Gornjem Seniku - privabljala obiskovalce v Porabje in tako prispevala k razvoju slovenske pokrajine ob tromeji.

-dm-

Evalvacija strokovnega dela pedagoških asistentov

22. junija je v dvorani Državne slovenske samouprave na Gornjem Seniku potekal sestanek – pogovor in analiza strokovnega dela – s pedagoš-

no podprto iz slovenskega šolskega ministrstva in se ob koncu proračunskih obdobj ne bi prekinjalo.

Potem so besedo dobili asis-

na 4-letni pedagoški projekt, katerega nosilec je Pomurska madžarska samoupravna narodnostna skupnost. Na šoli, kjer je še veliko učencev s slo-

venskimi koreninami, strokovno pomaga pri pouku slovenskega jezika, pri dvojezičnem pouku, pri podaljšanem bivanju in zunajšolskih dejavnostih. Na šoli je dobro sprejet tako pri učiteljih kot učencih, poskuša si prizadevati za čim več slovenščine tudi zunaj učilnic.

Učiteljica Metoda Perger ima za

Skupna slika po sestanku. Sedijo (z desne) Valerija Perger, Nino Gumilar in Metoda Perger, stojita Romana Trafela in Andreja Serdt Maučec

kimi asistenti iz Slovenije, ki delujejo v porabskih vrtcih in šolah. Sklicala sem ga avtorica tega prispevka, pridružil pa se nam je tudi Martin Ropoš, predsednik DSS, ki je vzdrževalka dvojezičnih šol in nekaterih vrtcev. V Porabju nudijo strokovno pomoč izobraževalnim ustanovam štirje pedagoški asistenti, in sicer dve vzgojiteljici in dva učitelja. Vzgojiteljici asistentki Andreja Serdt Maučec in Romana Trafela opravljata strokovno delo v petih porabskih vrtcih šele od marca 2017, po dva dneva v tednu v vsakem vrtcu. Učiteljica Metoda Perger izvaja strokovno pomoč, tudi samostojno poučevanje v Števanovcih in v Monoštru, že pet let, medtem ko je učitelj Nino Gumilar na gornjeseniški šoli od lanskega septembra.

V uvodu se je Martin Ropoš zahvalil asistentom za njihovo delo v porabskih vrtcih in šolah. Poudaril je, da jih je okolje odlično sprejelo, da so v veliko pomoč domačim učiteljem in vzgojiteljicam in da si želi, tako kot institucije, v katerih delajo, da bi njihovo delo bilo tudi v bodoče finanč-

tenti. Vsak je predstavil svoje delo, pozitivna in tudi negativna opažanja iz šolskega vsakdanjika. Vzgojiteljici asistentki imata za seboj šele štiri mesece v porabskih vrtcih. Obe sta poudarili svoja prizadevanja za čim več slovenskega jezika v vrtcih. Le-tega redno uporabljata v komunikaciji z domačimi vzgojiteljicami, čim več poskušata komunicirati slovensko z otroki, tam, kjer je možno, pa sta navezali tudi prve stike s starši. Otrokom sta razdelili zvezke in mape, kamor spravljajo svoje izdelke, ki jih nosijo domov, učita jih pesmice, rajalne igre, vzgojiteljicam pa prinašata nove ideje in nudita strokovno pomoč. Sodelujeta tudi pri drugih dejavnostih v vrtcih (družabna srečanja, praznovanja). Kot negativno vidita predvsem pomanjkanje slovenske komunikacije zunaj vrtcev, v družinah. Želita si, da bi starši in stari starši, ki še govorijo slovensko, jezik prenašali tudi na otroke in s tem bili v veliko pomoč le-tem kot tudi vrtcem.

Strokovno delo učitelja asistenta na gornjeseniški šoli, Nina Gumilarja, je vezano

sabo že dobrih pet let strokovnega dela v porabskih šolah, monoštrski in števanovski. Prav v Števanovcih je njeno delo najbolj zahtevno, saj je na šoli večina učencev brez slovenskih korenin, s tem pa tudi brez kakršnega koli interesa za učenje slovenščine. Tudi ona opaža, da je v šoli premalo slovenske komunikacije in velikokrat premalo spodbud učencem za učenje jezika.

Izkušnje vseh štirih asistentov so podobne, tudi problemi, s katerimi se srečujejo. Vsi pa si po svojih močeh prizadevajo biti v pomoč učencem in učiteljem. Želijo si, da bi tako učitelji kot starši spoznali, da le z njihovo pogostejšo rabo slovenskega jezika v medsebojni komunikaciji z učenci le-ti lahko pridobijo bolj pozitiven odnos do narodnostne materinščine in več motivacije za njeno učenje.

Ob koncu smo sprejeli dogovor, da bodo naša strokovna srečanja s pogovori o aktualni problematiki v prihodnjem šolskem letu potekala vsaka dva meseca.

Valerija Perger

Petanjci: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija

PROGRAM JE URESNIČEN V CELOTI

Ob koncu »programskega polletja«, sta Uprava in Programski svet Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije pregledala uresničevanje programa in ocenila, da so bile dogovorjene in sprejete naloge v celoti uresničene. Prireditve so bile dobro obiskane in tudi medijsko odmevne. Posebna skrb je vseskozi namenjena Vrtu spominov in tovarištva, v katerem je iz leta v leto več obiskovalcev iz Slovenije in drugih držav.

Čeprav je na voljo iz leta v leto manj denarja, Upravi uspeva zagotoviti sredstva za optimalno delovanje. Dogovorili so se tudi za osvežitev publikacije o Vrtu, kar naj bi se zgodilo do jeseni, ko bodo k vrtnicam Prešeren in Trubar

Poletni pogled na Vrt spominov in tovarištva, ki ga je zasnoval pokojni dr. Vanek Šiftar

(njihov žlahtnitelj je znan literarni zgodovinar akademik dr. Matjaž Kmecl) posadili sadike burbonk iz Nove Gorice (mesta, kjer imajo festivale vrtnic).

Predsednik Programskega sveta Franc Kuzmič je povedal, da bo 6. oktobra zaključek literarnega natečaja, ki ga je akademik dr. Anton Vratuša poimenoval Moj ogracek/Moj vrt. Za slavnostnega govornika bodo povabili dr. Dušana Pluta, univerzitetnega profesorja, ekologa in člana predsedstva Republike Slovenije. Programski svet se je že vključil v priprave na počastitev stoletnice priključitve Prekmurja k matični domovini, 1919 - 2019.

Samostojno ali v sodelovanju s Pokrajinsko in študijsko knjižnico v Murški Soboti bodo jeseni nadaljevali z Vaneikovimi (ekološkimi) večeri, na katerih sodelujejo vidni slovenski strokovnjaki z različnih področij in tako bo tudi naprej. Na zadnjem z naslovom Ali bo v Sloveniji jeseni še pomlad? sta zgodovinarja dr. Božo Repe in dr. Darja Kerec predstavila izjemno odmevno, pred kratkim natisnjeno knjigo Slovenija, moja dežela. Avtorja podajata celovito, dokumentirano in slikovno podobo burnih osemdesetih let, procesov, poetično poimenovanih »Slovenska pomlad.«

Člani programskega sveta so razpravljali tudi o usodi pomurske enote Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti na Petanjcih, ki že nekaj časa sameva, ker ni denarja za raziskovanje. Odgovora na vprašanje, kako naprej, seveda Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija nima.

Ernest Ružič

PREKMURJE

Fotbal

V začetki leta sam pisala že o tom, ka je Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost dobila dva milijonov evronov pomoči madžarske vlade za tau, ka v enom leti na nogé postavi fotbalsko akademijo. Pred dnevi je v Lendavi bila skupščina, po steroy je prišlo do sprememb v vodstvu NK Nafta 1903. Za predsednika so izvolili Gábora Végha, večinskoga lastnika nogometnoga kluba ZTE iz Zalaegerszega. Nauvi slovenski drugoligaš de tak od zdaj naprej ške bole sodeloval z drugoligašom iz Zalaegerszega. Végh je za leto 2017 oblübo, ka de se vodstvo Nafta trücalo za tau, ka do začnile delati mlajše selekcije, v steri bi trenerali domanji mladi fotbaleri, trenere pa leko dobijo tüdi iz Madžarske. Nauvi predsednik je ške pravo, ka fotbalska akademija in fotbalska šaula Nafta neta eno in isto, ta pa fejest povezani. NK Nafta 1903 se v nauvi sezoni naj ške nej bi borila za vrej, tak ka de na tau, ka pridejo v prvo ligo, potrebno malo počakati, so ške povedali njihovi prednji. Nej je Nafta edini nauvi prekmurski drugoligaš. Tudi soboški Muri je tau gratalo. Nafti pomaga vogrski kapital, Muri pa pomagajo investitori iz Rusije. Soboška ekipa je té dni dobila dosta nauvi fotbalerov, nauvi je tüdi trener, Ante Šimundža, steri je 2012. leta popelo Muro v Ligo Evropa.

Tisti, steri mamoy radi fotbal, smo veseli, ka mo pa leko gledali lokalne derbije. Ške bole veseli mo te, gda ta obej ekipi prišle v prvo ligo. Tau si ne želejmo samo Prekmurci, liki tüdi drügi. Samo malo je stadionov v Sloveniji, gé bi navijači v telkon števeli in tak glasno drukolnivali, kak je tau pri nas.

Silva Eöry

XII. MEDNARODNI LONČARSKI TABOR

Od 20. do 23. junija je potekal XII. mednarodni lončarski tabor v Števanovcih. 27 udeležencev je začelo delati v torek na DOŠ Števanovci. Mali »lončarji« so prišli z Gornjega Senika, iz Grada, iz Mačkovec, sodelovali so tudi učenci DOŠ Števanovci. 12 učencev z dvema spremljevalkama je imelo prenočišče v hotelu Apát.

V torek se je začelo delo zjutraj ob osmih na veretenu pod vodstvom dveh lončarjev, Štefana Zelka in Karla Šalamona. Delavnica je potekala v telovadnici. Tri učiteljice, Judit, Silvija in Edina, so vodile rokodelske delavnice. Otroci so si lahko naredili nakit iz plastelina ali sestavili kaj lepega iz biserov. Vsaki si je lahko okrasil tudi svojo majico. Vsi so pridno in aktivno delali. Dopoldne nas je obiskala tudi televizija. Popoldne po kosilu se je majhna skupina napotila na sprehod v Andovce, do Malega Triglava, pot so potem nadaljevali v Slovenijo, v Budince. Hodili so po gozdu. Hvala lepa Karčiju Holecu za pomoč in sprejem.

V sredo zjutraj ob osmih smo se odpeljali na izlet v Avstrijo. Najprej nas je pot peljala v tovarno čokolade Zotter. Vsi učenci so bili v velikem prič-

nutni film, ki nam je predstavil

ganje in kolesarjenje. Okusno

toda ker je bila vročina, smo spremenili program. Veliko zanimivega so izvedeli udeleženci tabora o metuljih, nakar so tri skupine tekmovala med sabo. Zanimive naloge so bile: sestavljanke, spretnostne igre, metanje obroča. Hvala sodelavcem narodnega parka, da so nam organizirali program za ta popoldan.

V petek, zadnji dan, smo naredili še nekaj izdelkov. Pripravljali smo se na zaključek: pripravili smo razstavo in sestavili kulturni program.

Popoldne ob 16. uri smo se zbrali v kulturnem domu. Kot vodja tabora sem na kratko povedala, kako smo preživeli ta teden, kaj vse smo delali, nakar smo nastopili s kratkim kulturnim programom. Na prireditve so prišli starši in župana iz Puconec in s Cankove.

V spomin so dobili vsi udeleženci tabora bilten in lončarski izdelek. Hvala vsem, ki so štiri dni delali z nami.

Tabor je finančno podprl Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Agica Holecz

vodja tabora, ravnateljica

»Uokvirjena« slika z izleta

družinsko podjetje. Del tega filma nam je pokazal, kje in kako raste kakav v Indiji. Po ogledu smo se sprehajali po tovarni in smo si napolnili želodce s čokolado. Vsi smo dobili žličke in smo uro in pol preživeli v čoko-

Mali lončar

in obilno kosilo smo imeli popoldne po tretji uri, nakar smo se napotili domov. V Monostru smo se še malo igrali.

V četrtek smo nadaljevali delo z glino, učenci so naredili zelo lepe izdelke. Ta dan je prišla k nam teta Klara iz Monostra, ki je tudi vodila delavnico. Delali so izdelke različnih oblik iz glin: zvezde, zvonce itd.

Tudi majice so si barvali in okrasili naši mali lončarji. Popoldne smo šli v turistični center Narodnega parka Őrség. Sestavili so nam interaktivne dejavnosti. V načrtih smo imeli sprehod do jezera Hársas,

Zaključek sezone na Dolnjem Seniku

Pred kratkim so na Dolnjem Seniku v okviru piknika zaključili spomladanski del nogometne sezone, njihova ekipa igra v županijski tretji ligi. Predsednik kluba Bálint Horváth je v svoji oceni izpostavil vzdržljivost nogometašev in duh solidarnosti v ekipi, obenem se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri delovanju kluba.

LRH

Tu so nas čakali sladki užitki

kovanju, komaj so čakali, da bodo lahko poizkusili in napolnili svoje trebuščke z različnimi čokoladami. Na začetku smo si ogledali okrog 20-mi-

ladnici. Popoldne do treh smo si ogledali živalski vrt in smo se veliko igrali. Različne igre so bile zelo zanimive: metanje gumijastih škornjev, plezanje, gu-

Ilojca dobiva formo pod mlašečimi rokami

Od 20. do 23. junija so na Dvojezični osnauvni šauli Števanovci pá držali Mednarodni lončarski tabor. Mi smo tabornike s svojim mikrofonom gorpoiskali prvi den, gda so mlajši že flajšno delali z ilojcov pa probavali druge rauč-ne meštrije. Na ganki smo oprvin stavili ravnatelico šaule Agico Holec.

- Že duga lejta organizirate lončarske tabore v Števanovci. Kakša tradicija je tau?

»Tau je že 12. Mednarodni lončarski tabor, štiri dni je dugi. Tabor sem prejkvzela od nek-dešnjoga ravnatelja Lacina Kovača. Nej sem stejla, ka bi tabor pa krožek támrla, ka je tau edna lejpa šega na šauli. Mlajši spoj flajšno delajo pa se jim vidi, ka leko malo mažejo pa packajo z ilojcov.«

- Na tabori sta majstra iz Slovenije pa eške drugi prekmurski šaularge. Leko domanji mlajši gučijo slovenski ž njimi?

»Tau je naš ciu, če smo že dvojezična osnauvna šaula, aj s kem več čujejo slovenski gezik pa se navčijo s kem več rejči. Strokovne reči tō leko spoznajo, na priliko kakše posaude redijo pa kak se tau delo zovē. Lončara jim gučita samo slovenski. Domanji šaularge nemajo druge mogaučnosti, morejo komunicirati slovenski.«

- Ka broдите, ali se kakši šaular odlauči za tau, ka bi grato nauvi lončarski majster v Porabji?

»Vsakšo leto dobim tau pitanje, liki toga naprej ne morem povōdati. Mlajši zdaj flajšno delajo, gda pa končajo osnauvno šaulo, si odeberējo takšo šaulo, gde več nega mogaučnosti za lončarstvo. Uni so iz nižiši klasov, delajo aktivno, na pamet sem pa vzela, ka velki se več ne brigajo za tau. Neškejo oiti na krožek pa ne pridejo na tabor tō nej.«

- Ali te donk dale organizirate tabore?

»Če dobimo finančno poma-uč, te mo držali. Tabor je nej samo za naše šaulare, liki pri-

dejo s partnerski šaul, z Grada

Škonik Karel Šalamon z goričkoga Grada med svojimi šaularami

pa Mačkovec tō. Letos so tū trgé podje z Gorenjoga Senika ranč tak. Zberamo mladino, štiri dni preživēmo vkūper, od zranka do večera. Šteri pa v hoteli spijo, so eške vnoči vkūper.«

Gda smo staupili v telovad-

navčimo. Važno je bole, ka se med sebov družijo, ka se spoznavajo pa ka se malo pogučijo po domanje slovenski. Tau pa vse prejk dela.«

- Ka je tisto prvo, ka je najoprvin navčite?

»Prvo v lončarstvu je gvūšno centriranje, tau je fundament. Gda ti gnauk ilojco maš nindrik na srejdji, je potrebna samo vaja, ka leko napraviš posaudo, kakšo si si vōzbrodo.«

- Kakše fele posaude redite tū na tabori?

Lončar Štefan Zelko z Lemerja že duga lejta odi v Števanovce

nico števanovske šaule, smo včasik vidli, kak mlajše včita dva lončarska majstra. Oprvin smo se obrnavli k Štefani Zelkoni s prekmurske vesnice Lemerje.

- Zakoj je važno, ka mlade navčimo lončarske meštrije?

»Mislim, ka je mi včasik ne

»Bole prausne forme. Tau so skleje ali talejri. Ništerni, šteri majo vekši talent, pa že probavajo napraviti vase. Tau se vej, ka jim pomagamo mi, mentorji. Probamo mlajšam navčiti vsefele posaude.«

- Kak gledate na bodaučnost meštrije v Prekmurji pa Porabji?

»Bejdvej krajini sta bili fejest poznani po lončarstvu. Fajn bi bilau, če bi se kak turistični spominki redili tradicionalni produkti, kak so se nekda. Vsakši si rad kūpi kakši spominek s tistoga kraja, kama pride na izlet.«

Pri drugom srteli je z mlajšami delo škonik fizike pa tehnike na OŠ Grad Karel Šalamon, šteri je ovak velki majster za ilojco tō.

- Vsikšo leto pridete v Števanovce v lončarski tabor. Probavate rejšiti meštrijo?

»Lončarstvo pomalek vōmēra. Gnes se na dosta fele forme spravlamō z ilojcov, liki tista tradicionalna meštrijase zgūbla pred našimi očami. Že en par lejta se trūdim, ka bi šaulare cujzeu v tau tradicijo. Tak kak so inda delali, djenau tak probamo priti do lončarski produktov. Mi na Osnovnoj šauli Grad mamō že skoro trestejt lončarski krožek. Iz leta v leto generacije živejo z ilojcov, spoznavajo tradicionalno delo, štero probamo gordržati za prišešnje rodove.«

- Mladi se eške kaj rejšan brigajo za tau? Ali leko eške kaj zaslužijo tō?

»Tau vse je edno veliko pitanje. Gvūšno pa je na prvom mesti kreativnost, ka mlajši hasnovito preživējo praušti čas, ka stvaurijo nika z ilojce, ka iškejo nikše nauve poti. Če pa škemo odati té produkte, je že malo žmetnej. Komaj leko pridemo v baute, žmetno je odati posaude, štere so z rokav napravlene. Velka politika je tō nej na strani rokodelcov.«

Šaularge so na tabori napravili dosta lejpi posaud, depa kak smo čūli od organizatorov, je rejsan najbolje važno bilau tau, ka so bili vkūper pa so se leko slovenski pogučavali.

-dm-

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Kanalizacija v Máriaujfaluni

Skur deset lejta je trbelo čakati Varašancom, prebivalcom Máriaujfaluna, tau je južni del Monoštra, aj dobijo kanalizacijo. Delo se je prejšnji keden ponejlek začnilo, gda so svečano doladjali temeljno ceuf. Tam je izvajalec obečo, ka z delom v 150-i dnevaj zgoutavijo. Obiskovalce tauga dogodka je najprvin pozdravo Ferenc Sütő, zato ka on je svetnik (őnk. képviselő) tauga tala Varaša. Ves Máriaujfalu se od tistoga mau, ka je Monošter varaš grato (1983), vcujdrži k Monoštri. Potejn je župan mestne občine Monošter Gábor Huszár nakratki tapravo, kelko so se trūdili, ka dela je bilau v tejm, dočas se je ta projekt leko uresničo. Najprvin so steli na konci devetdeseti lejta kanalizacijo naprajti, samo te so pogoje nej mogli izpolniti za razpis. Leta 2008 so zato nazajličili njihov natečaj, zato ka je Monošter brezi te kanalizacije tō zavole kanalizacije emo po predpisaj Evropske unije. Z drugoga tala pa zato, ka je investicija spoj draga bila, vaščani bi tisto (svoj tau) nej mogli vōplačati. Te sta se še k taumi projekti vcujdržali Farkasovci pa Jakabháza. Leta 2010 so se znauva glasili na razpis, dapa že samo kak Máriaujfalu. Žau, te se je tō nej posrečilo, zato ka na en kilomejter je spadnilo menje kak 45 hiš, stere bi se priključile na kanalizacijo. Za dve leti so znauva sprobali, dapa samo leta 2014 se je posrečilo, potistim pa je vlada nauvo konštrukcijo vōnapisala za podporo, pa zavolo tauga so samo lani leko podpisali pogodbo. Tau nej malo investicijo de Colas Alterra d.o.o delo, z njimi je občina letos januarja pogodbo podpisala. Župan je še tapravo, ka za té projekt so 426 milionov forintov dobili pa k taumi še 79 milionov forintov lastni delež pride vcuj, ka občina mora vōplačati. Tak ka de ta investicija vsevkup več kak pau milijarde forintov koštala.

Karči Holec

OD SLOVENIJE...

Dan državnosti

»Slovenija je v kratkem času veliko dosegla, dovolj, da nam daje upanje in zaupanje v našo prihodnost,« je na proslavi ob dnevu državnosti, ki ga Slovenija praznuje 25. junija, dejal predsednik republike Borut Pahor. Kot govornik ob 26. obletnici osamosvojitve Slovenije je na Kongresnem trgu v Ljubljani poudaril, da ob dnevu državnosti izpovedujemo tri pomembne stvari. »Prvič, izpovedujemo, da smo ponosni Slovenci. Pripadamo velikemu narodu. Je sicer maloštevilen, a ni majhen. Naš jezik govorimo in pišemo že pol tisočletja. V tem času smo izoblikovali naš posebni narodni značaj. Dober ali slab, naš je in se mu nismo pripravljeni odreči za nič na svetu. Med drugim znamo biti tudi velikopotezni. Pred dobrega četrta stoletja smo se zato naposled z ustanovitvijo lastne države vzpostavili kot nacija. Stali smo inu bomo tudi obstali,« je dejal Pahor in nadaljeval, da smo Slovenci ponosni državljani Slovenije in tudi ponosni Evropejci. Predsednik Pahor je še pred slovesnostjo priredil sprejem za svoje padlih pripadnikov teritorialne obrambe, ministrstva za notranje zadeve in civilnih žrtev ter ranjenih v vojni za Slovenijo.

Kresnik že tretjič v roke Gorana Vojnovića

Na ljubljanskem Rožniku so podelili kresnik, Delovo nagrado za slovenski roman. Ta tudi letos pripada Goranu Vojnoviću, in sicer za roman Figa, ki je izšel pri založbi Beletrina. To je zanj že tretji kresnik. Za nagrado so bili nominirani še romani: Jezero Tadeja Goloba, Papir, kamen, škarje Toma Podstenška, Rok trajanja Gašperja Kralja in Kronosova žetev Mojce Kumerdej.

40 let MDA Goričko

»Mi gradimo Goričko, Goričko gradi nas«

Nej tak trno daleč vkraj od Porabja, v vesnici Gornji Petrovci, je od 1977. do 1986. leta njihova osnovna šola vletila nej bila prazna. Te, gda so mlajši odišli

Milan Fujs: »Vsi smo se na akciji tudi za žitek dosta navčili.«

na zaslužene počitnice, so se njihove učilnice (osztály) spremenile v spalnice za brigadirje. Tak kak ste na Vogrskem meli »épitótábore«, smo v Jugoslaviji meli mladinske delovne akcije (MDA).

V Gornjih Petrovcih so pripravili proslavo ob 40. obletnici prve MDA Goričko. Vse do 1984 so na

veli v dijaškom daumi, delat pa so ške furt odili na Goričko, gé se je največ napravilo v občini Gornji Petrovci, Šalovci, Hodoš, Moravske Toplice, Puconci in Kuzma. Zadnjič so brigadiri na MDA Goričko krampe in lopate v roke vzeli 1989. leta.

V trinajsti lejtaj je na MDA Goričko v 120 brigadaj prišlo več kak štiri gezero mladih. Na obletnico jih je - ške baukše povedano nas je, vej pa sem tudi ges bila na akciji, in tau 1985. leta - prišlo okauli tristo. Vsi smo si z zanimanjem poglednoli razstavo, na steroy so kejpi, brigadirski gvanti, zastave, značke in podobne reči, stere so nas spaumnile na tiste cajte, gda smo bili ške mladi. Ob tej priliki je Ljubo Jasnič - on je v tisti cajtaj vodo slovensko mladinsko organizacijo - na zidini šaule odkri tablo, na steroy piše: »Mi gradimo Goričko, Goričko gradi nas«. V slavnostnom guči pa je spaumno, kak so včasi mladi znali združiti moči, delati za skupnost, za vküpnno dobro, gnesden pa bole vsakši na sebe samo gleda.

Razstava: kejpi in drugi spomini na akcijo

tau akcijo odile v glavnem brigade iz Slovenije, zatau se je zvala republiška. No istina gé, ka so vmes prišli tudi mladi iz Avstrije, Dajčlanda, pa tudi iz Sombotela. Z njimi je bila tudi Marijana Suškič, tak ka ste Porabci tudi meli svojoga predstavnika na akciji. Leta 1985 in 1986 so prišli brigadiri iz različnih krajev Jugoslavije, zatau je tau te bila že zvezna (szövetségi) MDA, stere sedež se je leta 1987 prvo paut preselo v Mursko Soboto. Tü so mladi ži-

O vrednotaj prostovoljnosti, solidarnosti in humanizmi so sprepučali ške: predsednik Društva brigadirjev Pomurja Ludvik Filo, ravnatelj Osnovne šole Gornji Petrovci Johann Laco, petrovski župan Franc Šlihthuber in predsednik Zveze brigadirjev Slovenije Koloman Lainščak. V bogatom klturnom programu sta pauleg mlajših iz osnovnih šol Fokovci, Prosenjakovci in Šalovci, zapopevala tudi Vedran Franc Husar - avtor himne MDA

Goričko - in Marjetka Popovski iz Izole, stera je 1983. leta kak brigadirka pomagala kopati jarke na Goričkom.

»Lepau se je spominjati na tiste cajte. Bili smo mladi in puni moči. Ge brodim, ka gnesden kaj takšoga ne bi bilo mogauče,

spoznala domačina Štefana. Dvej leti po tistom sta se oženila. Tau je nej bila edina ljubezenska zgodba s srečnim koncom. 1987. leta sta se - te že v Murski Soboti - spoznala medicinska sestra Lea Merklin in Nermin Nuhanović, steri je prišo v Prekmurje z

Ljubo Jasnič odkriva tablo

ka bi dvejsto mladih tri kedne ali mesec dni vküp živelo,« je povedo Milan Fujs, steri je biu komandant na akciji od 1983. do 1986. leta: »Tisti cajt je tau za Goričko dosta pomenilo. Mi smo pomagali delati poštuje, vej pa je te večina vesnic asfalta nej mejla. Gda sam biu prvič, 1983, se je

brigado Slobodan Princip-Seljo iz kraja Hadžići iz Bosne in Hercegovine. Podrobnosti tej zgodbe mo odkrili gnauk drugič. Gejmo bograč in se pogučavamo, ka je po eni strani dobro, ka je te ške nej bilo čedni telefonov, pa zatau nemamo dosta kejpov. Baukše je, ka so eni

Zakonski par Nuhanović

glij napravila in asfalterala cesta med Šalovci in Dolenci. Pauleg toga smo kopali ške vodovod, brigada Rdečoga križa pa je pomagala tistim lidan, steri so bili pomoči potrebni. Na Goričkom so mladi nej samo delali, tü pa tam je koga zavabila tudi Amorova puščica. Dolenjka Darinka Žiško je 1977. leta prišla na Goričko in v Gornji Petrovcaj

spomini ostali samo v naši glavaj. »Mislim, ka smo se na akciji vsi dosta tudi navčili. K nam so prišli tudi takši, steri so nej znali živeti v skupini. Eni so prvo paut šli od dauma, drugi so prvič vidli kopalnico in WC v zidini. Vsi smo se na akciji tudi za žitek dosta navčili,« je ške cujdau Milan Fujs.

Tekst in kejpi: Silva Eöry

OBISK IZ LJUTOMERSKE KNJIŽNICE

V četrtek, 22. junija 2017, smo na DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik imeli čast gostiti predstavnike Splošne knjižnice Ljutomer, ki so nas obiskali s prav posebnim namenom.

Direktorica Splošne knjižnice Ljutomer, gospa Vesna Laisani, vodja galerije gospod Srečko Pavličič in gospa Nataša – vodja projekta »Bralno potovalna malha« so na povabilo učitelja asistenta Nina Gumilarja in na svojo lastno željo obiskali Gornji Senik in

zadnje Prlekija ni več Prekmurje, ampak je že na desnem bregu reke Mure in življenje tamkaj je prav gotovo malce drugačno, kot je to v Prekmurju, na levi strani reke Mure; če ne drugo, je že prleščina kot narečje nekaj posebnega. Zato so nas naši gostje naj-

Gostje iz Prlekije niso prinesli samo knjig, ampak tudi prleško vino ter pogačo

tukajšnjo šolo.

Prijetno dopoldansko srečanje v gornjeseniški šolski knjižnici, kjer je goste sprejela ravnateljica Ildiko Treiber Dončec, so poleg gostov iz Ljutomera s svojo prisotnostjo obogatili tudi višja svetovalka za porabsko šolstvo ga. Valerija Perger in oba učitelja asistenta iz Slovenije: Nino in Metka. Gostje so že na začetku dajali vtis prijetnega srečanja, prav gotovo pa smo vsi nestrpnost pričakovali, s kakšnim namenom so prišli. Tudi sami smo jim v pogovoru dejali, da imajo porabske šole vse preveč raznorodnih gostov, ki pridejo in odidejo, šole pa od tega nimajo nič. Njihov namen pa je bil čisto drugačen ...

V prvi meri so Prleki (ime izhaja iz poimenovanja pokrajine Prlekija) želeli predstaviti sebe in svoje delo, kar pa je najpomembnejše, želijo s prekomejnim sodelovanjem začutiti utrip nas (Porabcev) in tudi obratno – Porabci naj začutijo utrip Prlekije. Nena-

prej vljudno povabili, da naj učitelji na seniški šoli jeseni obiščemo njihove konce; s po-

Skupinska slika v 1. r: seniška ravnateljica, asistent, direktorica Splošne knjižnice Ljutomer in vodja projekta »Bralno potovalna malha«

udarkom na mestu Ljutomer in s predstavitvijo oziroma s svojim knjižničnim poslanstvom (kot smo na začetku izvedeli, ima Splošna knjižnica Ljutomer poleg knjižnice še enote: Galerija, Muzej in Kino). Svoj obisk pa bodo Lotmerčani (poimenovanje izhaja iz imena Lotmerk, kar je drugo ime za Ljutomer) vrnil z že prej omenjenim

V künji inda in gnes (26)

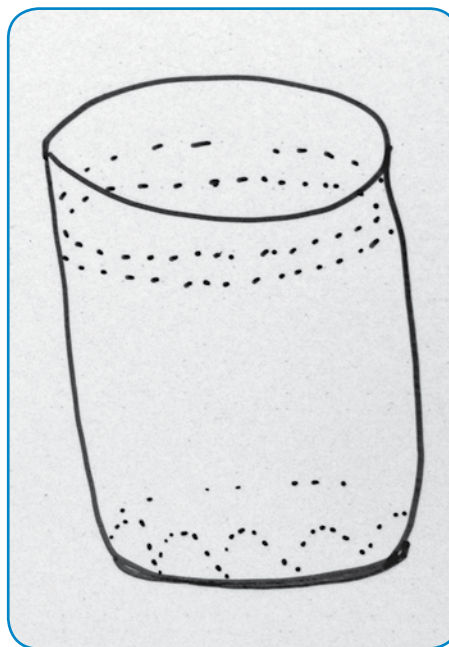
Trünčnjek – kozarec – pohár

Že smo pisali o tome, s koj vse so lidgé pili inda. Na mezevaj so pili vodau s pütře tak kak s kakšoga cürka. Z lampami so se ga nej doteknili, tak je več lüdi leko pilo z edne pütře eden za drügim. V künji so meli vodau v kantli, iz štere so go vödjemali s šejpkarcov ali piskričom. Iz šejpkarce so pili tö, ali so s šejpkarcov lejvali vodau v trünčnjeke ali posance.

Iz trünčnjeka ali posance so bole mošt, pér ali vino pili, gda so veuko delo meli pri rami (žetvo, mlatitev itn.). Ali pa je biu svetek (krstitke, gostüvanje, pokapanje). Trünčnjeke so bili iz glažojne, za 1 dl veuki.

Gnes mamó kristalne trünčnjeke tö, šteri so v omari z glažojnatami dverami. Nücamo je samo za svetke.

Marija Kozar

projektom »Bralno potovalna malha«, kjer bi pravljíčarka

prinesla v »malhi« (vrečki).

S svojo odprtostjo in pripravljenostjo na sodelovanje z ene in druge strani smo čisto po prijateljsko, brez kakšnih obveznosti, sklenili sodelovanje za prihajajočo šolsko leto. Kot je povzela ga. Pergerjeva: »Vablivo, a hkrati neobvezujoče!«.

Po pogovoru smo gostom pokazali tudi našo šolo in Küharjevo spominsko hišo, obhod po Gornjem Seniku pa so gostje naredili že prej.

Upajmo, da bomo kaj hitro poročali o našem sodelovanju.

Besedilo: Nino Gumilar

Sliki: Valerija Perger in Srečko Pavličič

... DO MADŽARSKE

Odvzem državljanstva

Prejšnji teden je predsednik države János Áder enajstim državljanom odvzel madžarsko državljanstvo. V sporočilu niso bili navedeni konkretni vzroki, zato tisk domneva, da gre za državljane, ki so na podlagi zakona o dvojnem državljanstvu dobili madžarsko državljanstvo kot zamejski Madžari, torej po poenostavljenem postopku. Po zakonu o državljanstvu se lahko madžarsko državljanstvo odvzame tisti osebi, ki ga je dobila s kršitvijo pravnih predpisov, ali ker je podala lažne osebne podatke ali ker je zamolčala določene okoliščine oz. dejstva in je s tem preslepila organe. V vseh enajstih primerih gre za državljane Ukrajine, z rojstnim mestom v Podkarpattju/Kárpátalja, kjer živi madžarska manjšina. Le domneva se, da gre za zlorabo zakona o dvojnem državljanstvu, ki naj bi služil le zamejskim Madžarom. Določeni opozicijski časopisi so namreč že letos februarja opozarjali, da se v Ukrajini goljufa s pridobivanjem madžarskega državljanstva, izkoriščajo se luknje v zakonu in pride do madžarskega državljanstva več tisoč ljudi, nemadžarskega rodu.

Odhajanje mladih ne moti predsednika podmladka vladne stranke

László Böröcz, predsednik podmladka vladne stranke, je v intervjuju, ki ga je z njim opravil časopis Magyar Hírlap, med drugim rekel, da ne vidi problema v tem, če mladi odhajajo z države. »Ni nobenega problema s tem, če si želijo, da bi študirali ali delali tudi v drugih državah. Tudi generacija naših staršev je sanjala o tem.« Predsednik podmladka meni, da je to lahko celo dobro, saj se lahko vrnejo s pridobljenimi izkušnjami.

S tem se ne strinjajo predsedniki opozicijskih podmladkov, med njimi Jobbik-a in LMP-ja, ki so pozvali predsednika Böröcza na javno sočlenje, saj menijo, da se ne smejo mešati mladi, ki po lastni volji grejo v tujino, s tistimi, pri katerih je zaposlovanje v tujini gospodarska nuja.

porabje.hu

RADIO MONOŠTER LEKO POSLUŠATE PO INTERNETI TÖ

Od tistoga mau, ka se je radio Monošter prvo paut zgloso, vejn nej bilau tašoga leta, ka bi kaj nej obnavlali, kupili, redli, modernizirali zato, aj se kak najbola lepau pa daleč čuje oddaja. Tau je nej malo dela pa odgovornosti, sploj pa za tašo malo uredništvo, kak je Radio Monošter. Postavljali so že tören na Židovi, menjavali servera, vse fela stroje pa programe za računalnike, eden mešec nazaj ma Radio Monošter spletno stran, gde v živo se leko posluša oddaje. Od tauga sem spitalo Franceka Mukiča, glavnoga pa odgovornoga direktorja Radia Monošter.

- *Francek, že več kak eden mešec, ka Radio Monošter ma spletno stran, gde živo se leko posluša oddaja. Kak pa zaka je prišla ta ideja?*

»Mi smo spletno stran že te meli, gda eške v Porabji niške nej emo, pred 10.-12. lejtimi. Samo te eške bola vse prausno bilau, trno lagve računalnike smo meli pa tau je žmetno bilau delati. Zato ka reportaže so na velki fajli bili, edno vöro smo ranč nej mogli gordjati, zato ka naš mašin nej lado pa internet tö nej lado. Te smo mogli tau raznok rezati pa dočas je tisto srano tisti stari pa slabi mašin, je dosta časa trbölö pa dosta dela bilau. Tak je tö nej funkcioneralo, ka bi mi leko kaj gorklali, zato ka gnauk se je posrečilo, gnauk nej. Naš glavni problem je tau pri interneti, ka starci pa srejdnja generacija, steri nas poslušajo pa znajo slovenski, tisti zvekušoga nemajo računalnike. Mladi, steri majo računalnike pa se razmejo k interneti, tisti pa ne vejo slovenski. Če tak vzememo, sigurno gledano dosta smisla nema, nema telko, kak indrik, tam, gde vse razmejo. Nas v Ljubljani, gda demo na razpise, vsigdar spitalajo, pa dostafart je tau edna točka, te internet.«

- *Tak zato ma smisla, ka tam*

vas tö leko poslušajo lidgé, gde se vaš radio več ne čuje.

»Smisla ma, samo nej stau procentno. Tau je paradoks. Sto zna, guči pa ga briga, tisti nemajo magnetofone nej pa računalnike. Kak do te naši edni starci, osemdeset lejt stari pavri z računalnikom spravljali. Mladi pa, tak vejmo, ka ne vejo slovenski, tau je najvejša baja. Dapa po drugom tali zato dosta takši geste, steri so po Vogrskom ali po svejti, pa te slovenska kultura pa gezik dosta bola brigata kak nas. Zavolo tiste pa za naše Porabce tö, steri v službo odijo pa ranč te je oddaja, tisti te ne morajo poslušati sebé. Po nedelaj šegau mamo

smo njim radi, zato ka nas je tü malo, pa te bi vsigdar samo

Francek Mukič, glavni pa odgovorni direktor Radia Monošter

eden pa isti biu v programi, tau je pa nej fajn za poslušalce. Tau je še te tö nej dobro, če so dobri sogovorniki. Kak Francuzi pravijo, sir ne moreš

na Goričkom se čujemo prejk do Petrovec do Stanjevec pa do Križevce, tam ta proti Murški Soboti pa več ne deja naš radio, zato ka mi smo lokalni radio. Tisti sogovorniki, ka so tam, sir spitalajo, gda tau leko posluša, pa gda zvejo, ka se tam že ne sliši, te pitajo, če na interneti bi se dalo. Tak ka te zavolo nji pa zavolo naši, steri delat odijo je tau dobro, ka gda domau pridejo, do leko poslušali. Živo že zdaj leko poslušamo, malo še moramo počakati, zato ka zdaj rihtamo bola krepek internet, mislim za en mešec že baude, pa te de leko oddajo iz arhiva že tö poslušali. Mi vse prejk interneta delamo, ka dé oddaja vö iz radija, prejk interneta pošilamo vö v törme. Zdaj pri nas je slab internet, samo 20 mbitov mamo, pa zato začenjamo optični kabel pa optični internet, ka je zdaj najbola moderno.

dé. Če bi zdaj tiste velki fajli, ka štiri vöre vküper baudejo, še tö skaus tauga slaboga interneta šli, te bi nam cejli program pa radio dojtano, ka si ne smejmo dopistiti. Če se napravi optični kabel pa močnejši internet bomo imeli, te do se že leko za edno leto nazaj poslušale oddaje iz arhiva. Te de leko vsikši, sto nej mogo poslušati oddajo, iz interneta tisto posluša, ka njega briga, nede trbölö vse dojposlušati.«

- *Tau leko pogledne, kelko lüstva, poslušalcov je »odlo« na spletnoj strani, vi ste že tau tö poglednili?*

»Tau ge še nika ne vejmo, nika sem še nej pito, gvüšno se da pogledniti pa pitati. Mi smo zato vas kak novine Porabje prosili, aj malo od toga gučimo, aj zvej lüstvo. Zato, ka po pravici še telko časa smo nej meli, ka bi se v našem radioni s tejm spravljali, ka mamo tau investicijo, ka te optične kable redimo vö na Akasztö brejg pa na Gorenji Senik.«

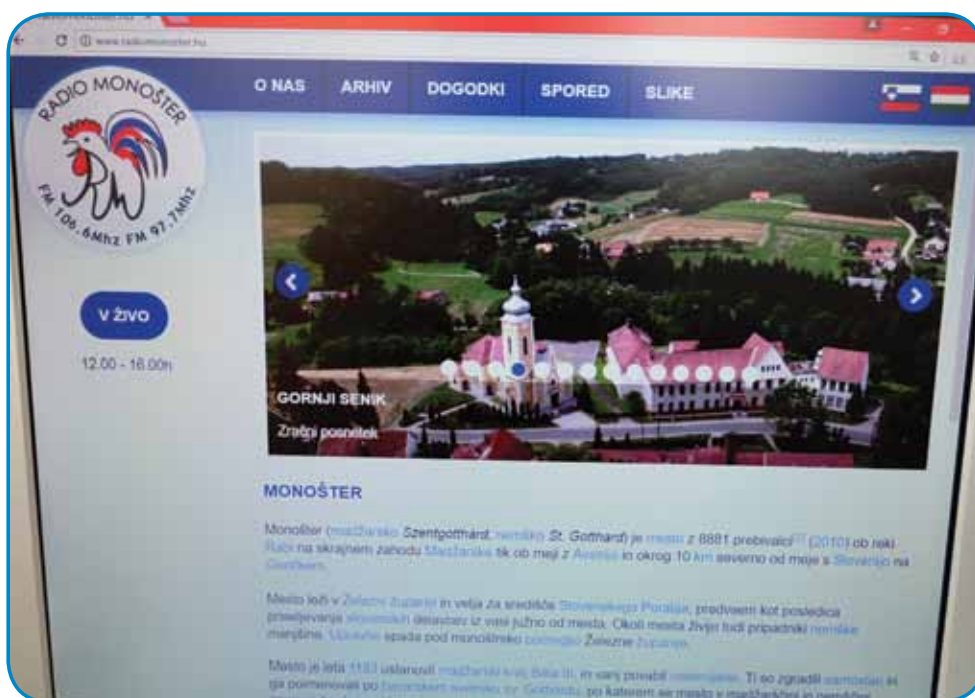
- *Od tauga je še nej bilau guča, ka je najbola važno, ka je naslov spletne strani Radia Monošter?*

»Mi trno leki naslov mamo: www.radiomonoster.hu. Če bi leko proso, potejn če v novine tistoga kokauta nut dejete, te aj bi se še tau tö vcujnapisalo. Zato ka tau en cajt trpi, ka lüstvo zvej. Hvala baugi, zdaj že mamo novine, mamo radio, televizio tak ka baug plati novinam za pomauč.«

- *Tak mislim, ka je tau veliko delo, pa gvüšno, ka dosta lüstva de vas potejn prejk interneta poslušalo.*

»Zavolo toga tö, ka je v Merki 6-8 vör razločka, gda mi po našoj vöri podnek začnemo, te leko ka oni so še nej gortanili. Tak ka zdaj do oni tö meli priliko nas poslušati, naš radio.«

Karči Holec

Spletna stran Radia Monošter, gé do leko slovensko oddajo poslušali tisti tö, steri bi go ovak nej čüli

ništerne reportaže ponavlati, pa te tö nej gvüšno, ka ranč cajt majo tisti, steri so nam gučali. Zdaj smo že naredli, ka se leko v živo posluša oddaja.«

- *Tau je od steroga mau?*

»Zdaj en mešec venek mamo že, ka se leko v živo posluša. V Prekmurji dosta sogovornikov mamo, steri za nas gučijo pa

fazane gesti, kak koli je tisto fajnsko, zato, ka ti više pride. Tej tö dostakrat spitalajo, gde se leko čujejo, zato ka Silva Eöry tö dosta dela za nas, fajn zanimive, dobre lidi najde. Tü

Naši programi, gda déjo, gda dé oddaja, go prejk interneta pošilamo tagor v tören. Gda mi kaj zmejs delamo pa pošilamo kaj nut v sistem radijskoga, tisto tö prejk interneta

www.radiomonoster.hu

Prvi stopaji v »lejpi nauvi svejt«

Že pred koncom bojne je bilau gvušno, ka de v Jugoslaviji najbolje krepka gratale Komunistična partija. Njeno mišljenje je mejlo fundament v bolševističnoj ideologiji, štera se je naraudila v Sovjetskoj zvezi. Tam so

Karadorđević pa vkrajvzeli vse funkcije.

Jugoslovanski komunistar-ge so na oblast (hatalom) prišli sami, brezi pomauči Sovjetske zveze. Jugoslovanska ustava (alkotmány) pa je donk bila kopija sovjet-

močno cenzuro v medijaj pa kulturi.

Po bojni je trbōlo najoprvin začniti z obnauvo - nej je bilau stanovanj (lakások), po dosta kučaj so živele eške sodačke skupine, njive po vesnicaj so bile na nikoj dja-ne, infrastruktura je bila vničena. Kapitala je nej bilau, zatok je lüstvo šenki, prostovolno delalo ali pa so delali bojni robi. Tak se je začnila naglo popravlata industrija za zidinske materiale. Gor so obnovili elektroenergetske objekte ino zidali hidroelektrarne (vízierőmű), brž so gratali rezultati v

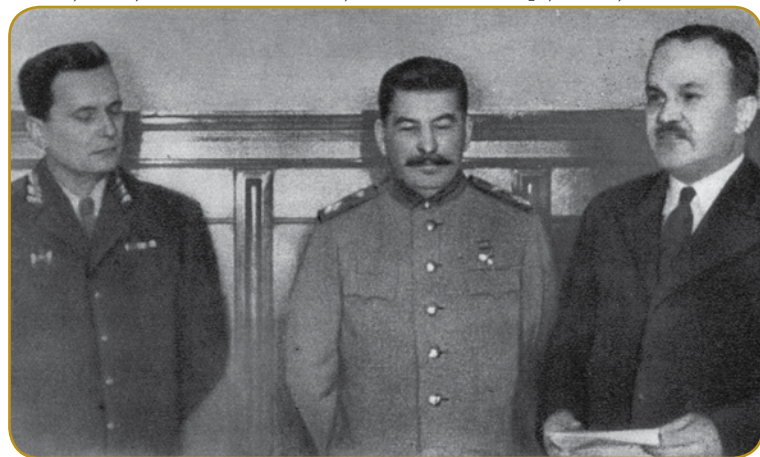
vkrajvzeli. Mali pavri, šteri so se žmetno preživlali, so že z vekšov volauv stapali v zadruge. Donk pa je v Sloveniji - ali na lejpo ali na grdo rejč - v KDZ-ne staupilo samo pet procentov paverskoga lüstva. Zvün konfliktov pa so prišla eške sūja lejta, tak se je leko Jugoslavija na konci štirideseti lejt sploj bojala od gladi.

so nej bili dobri gospodarski majstri, so pa delali tau, ka je oblast želejla. Podjetništvo (vállalkozás) je tazamrlo.

S petlejtними plani so naprejspisali vse tale ekonomskoga procesa: kúpüvanje, delo, odavanje, cejno ptt. Nej so gledali na situacijo na trgi (piac), liki samo na politične dogovore. Pavri so mujs mogli svoj pauv rosagi dati,

po naprejspisanoj cejni. Zatok so svoj višejšnji pauv skrivali ino ga na črno odavali.

Držbeni ino socialni obraz Jugoslavije (pa tak Slovenije) je brž ovaški grtūvo. Vsikdar več lūdi je delalo v industriji, vsikdar več je je živeło po varašaj. Žitek je biu žmeten, vej je pa paverstvo nej moglo vsikšoma gesti dati, ino preveč

Josip Broz Tito, Josif Stalin ino sovjetski diplomat Vjačeslav Molotov v Moskvi - gda je eške živeło padaštvo

jugoslovanski komunistar-ski voditelji preživeli dukši cajt, maršal Josip Broz Tito tō. Prejk so meli sodačijo, tajno policijo pa propagando že od cajtov bojne, depa so donk mogli držati volitve (választások) v parlament. Oprvin se je rosag zvau »Demokratična federativna Jugoslavija« - depa je nej bilau demokracije ali federalizma. Vsikdar krepši je grato centralizem, slovensko partizansko sodačijo so na priliko pod vkūpne jugoslovanske prejdne postavili. Slovenski gezik je preméno z vojske.

Pripravljali so volitve, menjše stranke pa so nej mele gnake mogaučnosti kak »Ljudska fronta«. Medije je prejk mejla komunistična partija, opozicijske novine so dojazpovōdali, svoje protivnike pa dali zaprejeti. 11. novembra 1945 je leko lüstvo svoj glas dojdalo samo na edno lišto, oprvin ženske tō. Vekši tau lūdi je v Titoni pa Osvobodilnoj fronti vūdo simbol zma-ge nad fašizmom pa obečanje pravičnejšoga žitka. Že novembra so vōzglasili »Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo«, kraleski držini

ske. Mauč je bila (v »ljudskoj republik«) koncentrirana v rokaj par lūdi, (»federativni«) rosag je biu sploj centralizeran. Na birovi-aj so držali politične procese, oprvin so dojrāčunali s sodelavci okupatora, sledik pa eške s svojimi nekdešnjimi padašami.

Od leta 1946 do 1963 je mejla Jugoslavija šest »ljudski republik«, med njimi Ljudsko republiko Slovenijo tō. Ta se je oprvin v zgodovini zvala »Slovenija«, oprvin je dobila svojo zastalo ino grb (címer). Zgibila pa je svojo sodačijo, gospodarstvo je gratalo cejlak centralizerano. Republike so donk leko same odlaučale o svojom šolstvi, kulturi ali zdravstvi. V mednarodnoj politiki je Jugoslavija gratala en tau vzhodnoga (keleti) sveta, vej je pa bila na strani Sovjetske zveze. Badva rosaga sta pelala komunistarskiva voditelja s krepkimi rokami, šteriva sta nej stela talati svojo oblast. Jugoslavija je začnila plansko gospodarstvo po sovjetskoj minti, nut so vpelali »petlejtke« (ötéves terv). Badva rosaga sta mela

rudarskoj, gozdarskoj, tekstilnoj pa živilskoj industriji. Slovenija je pomagala obnauviti drūge tale Jugoslavije z materialom, kapitalom pa majstri.

Augustuša 1945 so začnili z agrarnov reformov, ideja je bila: »zemlau tistoma, šteri na njej pauva«. Tihincom, zemliškim gospaudom ino cerkvam so vkrajvzeli grūnte, pa je raztalali med male pavre. Gaušče so ostale v rokaj rosaga. Začnila se je kolonizacija: zemlé, s šteri so vōzagnali Nemce, so prejkдали domanjomi lüstvi. V Sloveniji so s Slovenci napunili krajini Apaško paule ino Kočevsko. V srbsko Vojvodino (Vajdaság) je prišlo več deset gezero plaminski držin, štere so na raveni nej znale pauvati.

Komunistična oblast je forserala stvaurjenje kmetijski delovni zadrug (KDZ - termelőszövetkezet), jugoslovanske variante sovjetski »kolhozov«. Združitev mali grūntov pa modernizacija z mašinami aj bi napravili baukši pauv. Pavri so nej steli v KDZ-ne, vej so pa jim prejk toga en tau zemlé

Novembra 1945 so leko slovenske ženske oprvin dale svoj glas

Nauvi rosag je nacionalizero vse gospodarske potenciale. Včasik po bojni je oblast vkrajvzela bogastvo vujšli ali vōzagnani Nemcov zavolo »sodelovanja z okupatorom«. V njeno rokau so tak prišle zvekšoga banke, zavarovalnice ino industrijski obrati. Prvi zakon o nacionalizaciji so vōdali leta 1946, drūgoga dve leti kisnej. V roké rosaga je prišlo več kak 90 procentov cejlaga bogastva. Pri privatnikaj so ostale menjše gazdije, baute, veštauki ino gaušče.

Nekdešnjim gazdam aj bi rosag plačo za vkrajvzeto bogastvo, depa škodo so ocejnili na nerealno malo pa eške tau so nej cejlak povrnauli. Za prejdne firm so na mesto originalni lastnikov z dosta znanjem postavljali - politično vōrne - nauve voditele. Te

pomalek so v mestaj stanovanja zidali.

Rosag je več penez investero v tazaostanjene krajine - modernejše republike, kak Slovenija, so si leko prej same tō pomagale. Zatok so té tali menje državne pomauči dobili, donk pa se je voditelom nej prišikalo zglijati nivo po cejlaj Jugoslaviji. Zavolo lagve infrastrukture, nej zavolé vōnavčeni delavcov ino lagvi delovni navad, se je dosta investicij nej posrečilo.

Najbole zgodovinski datum v pripovedi »drūge Jugoslavije« je gvušno 1948. Tistoga leta so se svadili voditelji jugoslovanskoga pa sovjetskoga rosaga. Začno se je nauvi (»inform-birojevski«) cajt, v šterom so mogli sploj dosta trpeti naši Porabski Slovenci tō.

-dm-

Tak je že v redi

17. junija se je spunila naša želja, na andovski Mali Triglav smo položili kamen za varaške Slovence tō.

Našo društvo (Društvo porabski slovenski penzionistov) si je v letošnji program zapisalo, ka kamen polauži za Slovence v Monoštri na Mali Triglav v Andovcaj, gde majo svoje kamne vse porabske vesnice, Budimpešta, Mosonmagyaróvár pa Sombotel.

Tau trbej vedeti, ka gda je našo društvo na slejdnje melo piknik v Andovcaj, te smo vpamet vzeli, ka na Malom Triglavi nejga Monoštra. »Tau tak tadale ne more biti!« smo si pravli.

V Monoštri že dosta-dosta Slovincov živi, več kak v ništrnoj vesi. Istina, ka korenjé mamo po porabski vesnicaj, ranč tak kak Slovenci v Somboteli, Budimpešti ali Mosonmagyaróvári. Pa če tej varaške že duže majo tam tablo, te go mi monoštrski Slovenci tō moramo meti. Zato, ka smo mi nej (h)lapci, mi smo ponosni Slovenci, pa škemo ostati tō.

Za tau, ka so našo prošnjo poslūnili, smo mogli prositi pomauč penzionističnoga društva tō. Če več lidi prosi, se bole čuje...

Tak smo 17. junija, gda so meli v Andovcaj I. Plamin-

ski den, nesli s sebov tablo, pa z nami so šle ljudske pevke iz Varaša tō, stere so za tau priliko pá vkūpstaupile. V okviru njinoga programa smo tablo z napisom Monošter/Szentgotthárd djali na kamen, predsednica našoga društva Klara Fodor je pa tapravla, kak pa zakoj smo prišli s tablov v Andovce.

Tak je zdaj že v redi, če te kaj ojdli v Andovci, ne pozabite pogledniti, ka zdaj že varaški Slovenci tō mamo mesto na Malom Triglavi. Hvala Karčini Holecu pa generalnomi konzulu tō.

Klara Mešič

Romarji peš do Maria Bilda

Društvo za krščanska gibanja iz Monoštra je že enajstič organiziralo romanje v Maria Bild na avstrijski strani meje. Kakih 50 romarjev se je napotilo najprej do spominskega križa v Modincih, kjer so jih domačini pričakali z zajtrkom. Po kratkem počitku so nadaljevali pot do Maria Bilda, kjer se je ob 11. uri začela sveta maša, pri kateri je pel cerkveni zbor monoštrske cerkve, posvečene Marijinemu vnebovzetju. Med drugim so peli naslednje skladbe: Ondrej Hornik Missa in C in Ave Marijo Antona Brucknerja.

L.R. Horváth

Bilanca in izkaz poslovnega izida Radio Monošter

Občni zbor Državne slovenske samouprave je na svoji redni seji, dne 27.04.2017, razpravljajl o poslovanju neprofitne družbe Radia Monošter, in sprejel finančno

poročilo za poslovno leto 2016. Občni zbor je odobril, da se čista izguba v višini 1.442 tisoč HUF razporedi v Rezerve iz dobička.

BILANCA (A) letnega poročila

zap.št:	Postavke	Predhodno leto	Popravki prehodnega leta	Tekoče leto
a	B	c	d	E
SREDSTVA				
01.	A. Dolgoročna sredstva (02+04+06)	9.580		10.971
02.	I. Neopredmetena sredstva			
03.	popravek vrednosti Neopredmetenih sredstev iz 02 vrste			
04.	II. Opredmetena osnovna sredstva	9.580		10.971
05.	popravek vrednosti Opredmetena sredstva iz 04. vrste			
06.	III. Dolgoročne finančne naložbe			
07.	popravek vrednosti Dolgoročne finančne naložbe iz 06 vrste			
08.	B. Kratkoročna sredstva (09+10+11+12)	3.572		799
09.	I. Zaloge			
10.	II. Poslovne terjatve	43		
11.	III. Vrednostni papirji	2.540		
12.	IV. Denarna sredstva	989		799
13.	C. Aktivne časovne razmejitve	169		171
14.	SKUPAJ SREDSTVA (01+08+13)	13.321		11.941
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTVA				
15.	D. Kapital (16-18+19+20+21+22+23.)	12.209		10.767
16.	I. Vpoklicani kapital	3.000		3.000
17.	Iz tega: odkupljene lastne delnice z nominalno vrednostjo			
18.	II. Nevplačan vpoklicani kapital(-)			
19.	III. Kapitalske rezerve			
20.	IV. Rezerve iz dobička	11.398		9.209
21.	V. Vezane rezerve			
22.	VI. Rezerve iz prevrednotenja			
23.	VII. Čisti dobiček ali čista izguba poslovnega leta	-2.189		-1.442
24.	E. Ciljna rezerva			
25.	F. Obveznosti (26+27+28)	209		245
26.	I. Podrejene obveznosti			
27.	II. Dolgoročne poslovne obveznosti			
28.	III. Kratkoročne poslovne obveznosti	209		245
29.	G. Pasivne časovne razmejitve	903		929
30.	SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTVA (15+24+25+29)	13.321		11.941

Radio Monošter, javna neprofitna družba		v tisoč Ft	
Izkaz poslovnega izida			
Obdobje: 01. januar 2016 - 31. december 2016			
		predhodno obdobje	tekoče obdobje
A. Skupaj prihodki iz javnega delovanja		48468	50950
1. Podpore za javno delovanje		34900	31900
a) od ustanovitelja			
b) iz državnega proračuna		34900	31900
c) od lokalne samouprave			
d) drugo			
2. Podpora iz razpisov		6805	6986
3. Prihodki od javnega delovanja			
4. Prihodki iz članarine			
5. Drugi prihodki		6725	12061
6. Finančni prihodki		38	3
B. Poslovni prihodki		0	0
C. Skupaj prihodki (A+B)		48468	50950
D. Odhodki za javnega delovanja		50657	52392
Materialni stroški in storitve		13543	13708
Stroški dela		32765	33323
Amortizacija		4298	4168
Drugi odhodki		43	1182
Finančni odhodki		8	11
Izredni odhodki			
E. Poslovni odhodki		0	0
Materialni stroški in storitve			
Stroški dela			
Amortizacija			
Drugi odhodki			
Finančni odhodki			
Izredni odhodki			
F. Skupaj odhodki (D+E)		50657	52392
G. Poslovni dobiček pred obdavčitvijo (B-E)		0	0
H. Davek iz dobička		0	0
I. Dobiček po obdavčitvi (G-H)		0	0
J. Dobiček javne dejavnosti obračunskega obdobja (A-D)		-2189	-1442
REFERENČNI PODATKI			
A. Stroški dela		32765	33323
1. plače		24573	24882
od tega: - honorarji		4888	4722
2. Drugi stroški dela		1610	1832
3. Prispevki		5980	6251
B. Sredstva za podpore		0	0

SPORED SLOVENSkih TELEVIZIJSKIH PROGRAMOV

OD 7. JULIJA
DO 13. JULIJA

PETEK, 07.07.2017, I. spored TVS

5.50 Poletna scen, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.05 Pozdrav iz Bohinja, pozdrav iz Alp, razvedrilna oddaja, 10.40 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.10 Moj pogled na znanost: 50 let reaktorja TRIGA, 2. del, dokumentarna oddaja, 11.45 Kraji in običaji: Trst - v iskanju nove energije, oddaja TV Koper-Capodistria, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Najlepši zbori in arije iz Verdijevih oper (Janez Lotrič, Ljudmila Vehova, Valentin Pivovarov, Dragica Kladnik), 14.30 Makalu - 30 let pozneje, dokumentarna oddaja, 15.20 Mostovi - Hidak, oddaja TV Lendava, 15.55 Pisave: Drago Jančar: In ljubezen tudi, 16.30 Poletna scena, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Novice, 18.00 Infodrom, poletje 2017, 18.10 Pujša Pepa: Žvižganje, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Mi ga pa žlindramo, 10 let - Ansambel Roka Žlindre, 21.25 Na lepše, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.15 Tri barve - modra, koprodukcijski barvni film, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Info-kanal

PETEK, 07.07.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Slovenski vodni krog: Sava, dokumentarna nanizanka, 9.00 Dobro jutro, poletni izbor, 11.15 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 12.15 Na obisku: Valček v primorskih šegah in običajih, 12.55 Bučke, satirično informativna oddaja, 13.35 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 7. etapa, 17.45 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 18.10 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 19.00 Otroški program: Op! 20.05 Philomena, angleško-ameriško-francoski film, 21.45 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 23.00 Polnočni klub, 0.20 Novi rock, 1.55 Glasbeni spoti, 3.00 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 7. etapa, 4.55 Glasbeni spoti

SOBOTA, 08.07.2017, I. spored TVS

5.50 Poletna scen, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.50 20 let Slovenije: Projekt 13 - mediji, dokumentarni film, 11.55 Tehnik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 13.50 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja TV Maribor, 14.15 Ambienti, 15.00 Odprava v veselje, nemška dokumentarna oddaja, 16.00 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Branko Đurić - Đuro, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Sir s sedmimi skorjami, dokumentarno-izobraževalni film, 17.45 Taksi, kviz z Jožetom, 18.00 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 18.30 Ozare, 18.40 Kalimero: Podganci izgubijo frnikole, risanka, 19.00 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 MMS cantabile 2017 - Spevno v melodije morja in sonca, 21.00 Melodije morja in sonca 2017, 23.30 Poročila, Šport, Vreme, 0.05 Hardkor disko, poljski film, 1.40 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.05 Dnevnik, Utrip, Šport, Vreme, 3.00 Info-kanal,

SOBOTA, 08.07.2017, II. spored TVS

6.00 Na lepše, 6.30 10 domačih, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.20 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 10.20 Ciciban poje in pleše, otroška oddaja, 11.45 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.15 Presenečenja, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 8. etapa, 17.35 Gala koncert iz Risa ob zaključku SP v nogometu, 19.45 Infodrom, poletje 2017, 20.05 Za kraljico in domovino, koprodukcijski film, 22.00 Zvezdana: Helena, 22.45 Vse je mogoče, 0.20 20 let knap 'n' rolla, koncert skupine Orlek, 2.40 Glasbeni spoti, 3.40 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 8. etapa, 5.45 Glasbeni spoti

NEDELJA, 09.07.2017, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 10.10 Nabriti detektivi: Brezdomec, nemška otroška nanizanka, 10.55 Prislunimo tišini: Preobrazba življenjskega stila; Andrejeva in Valerijina nova podoba, izobraževalna oddaja, 11.25 Ozare, 11.30 Sluh svetosti, dokumentarni film, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Mi ga pa žlindramo, 10 let - Ansambel Roka Žlindre, 15.00 Čisto pravi gusar, slovenski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Kdo bi vedel, zabavni kviz, 18.40 Dinotačke: Kar je govorilo, risanka, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Modna hiša Velvet (II.): New York, New York, španska nadaljevanka, 21.25 Intervju: Sonja Lokar, 22.15 Poročila, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.10 Selfie brez retuše, film Vinci Vogue Anžlovarja, dokumentarni film, 0.10 Plesni utrinki:

Romeo in Julija, Don Kihot, Ljubezen, 0.25 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.50 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.45 Info-kanal

NEDELJA, 09.07.2017, II. spored TVS

6.45 Glasbena matineja, 8.35 TV poroka 2017: Poročni obred, 9.30 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 10.15 Ciciban poje in pleše, otroška oddaja, 11.55 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.35 Slovenija danes: Reportaža, 13.50 Človek, ki zmore več: Jure Robič, dokumentarni feljton, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 9. etapa, 17.15 Derren Brown: junak na 9000 metrih, 18.10 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 19.00 Pesmi iz Beneške Slovenije: Nediški puobi in Barski oktet, 19.15 Mi smo mi: Oktet Lesna Slovenj Gradec, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Sanje o prihodnosti: Dom prihodnosti, francoska dokumentarna serija, 20.55 Inside - Offside: V zaledju predsodkov: Didi in Kris, dokumentarna oddaja, 21.30 Pogrešana, francoska nadaljevanka, 22.30 Scott in Bailey (IV.), angleška nadaljevanka, 23.25 Melodije morja in sonca 2017, 1.55 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 9. etapa, 3.40 Glasbeni spoti, 4.45 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti,

PONEDELJEK, 10.07.2017, I. spored TVS

5.30 Poletna scena, Utrip, 6.10 Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 10.35 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.00 10 domačih, 11.50 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevi, Šport, Vreme, 13.30 Nekoč je bila dežela pridnih, dokumentarni film, 15.00 Dober dan, Koroska, 15.35 Fircologi: O (ne)snagi, žaganju kitar in pravilu petih sekund, mozaična oddaja za otroke, 16.00 Z glasbo in s plesom, 16.30 Poletna scena, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Adrenalinci: Skok z elastiko, dokumentarna serija o mladostnikih, 17.55 Novice, 18.00 Govoreči Tom in prijatelji: Molčeci Tom, risanka, 18.10 Vila Mila: Jezna sem, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tehnik, 21.00 Peš po Himalaji, popotniška oddaja, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.10 Wallander (IV.): Poduk o ljubezni, angleška miniserija, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

PONEDELJEK, 10.07.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 9.05 Slovenski vodni krog: Meža, dokumentarna nanizanka, 9.45 Dobro jutro, poletni izbor, 11.45 Selfie brez retuše, film Vinci Vogue Anžlovarja, dokumentarni film, 12.55 Moj čudoviti um, dokumentarni film, 14.05 Dober dan: Kuharski dvoboj, 15.00 Polnočni klub: Pogled kamere, 16.25 Ljudje in zemlja, 17.30 Pregreha brez greha, kuharska oddaja, 18.00 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 18.50 Otroški program: Op! 20.00 Derren Brown: Poskusi: Morilec, 20.50 Kjer bom doma (I.): Dan sprave, avstralska nadaljevanka, 21.40 Goljufija (I.), danska nadaljevanka, 22.40 Večer z lutkami: Dragijev rojstni dan, razvedrilna oddaja, 23.30 Glasbeni spoti, 0.35 Zabavni kanal, 5.20 Glasbeni spoti

TOREK, 11.07.2017, I. spored TVS

5.30 Poletna scena, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 10.40 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.05 Sluh svetosti, dokumentarni film, 11.50 Operne arije, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Čez planke: Šrilanka, 14.30 Sir s sedmimi skorjami, dokumentarno-izobraževalni film, 15.00 Potepanja - Barangolások: Pordašinci - Kisfalu, oddaja TV Lendava, 15.45 Otroški program: Op! 16.30 Poletna scena, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Slovenska narečja: Dolenjska narečna skupina, dokumentarna oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Zdrava juhica, izobraževalno-svetovalna oddaja, 18.05 Poldi: Dan, ko se je Dani basal kot prašček, risanka, 18.10 Niko: Glasek, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Durrellovi (I.), angleška nadaljevanka, 20.55 Kaj pa Mojca?, dokumentarni film, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.10 Spomini: Rudi Šelih, dokumentarna oddaja, 1.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 3.15 Info-kanal

TOREK, 11.07.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.15 Slovenski vodni krog: Blejsko jezero, dokumentarna nanizanka, 9.00 Dobro jutro, poletni izbor, 11.15 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 12.10 Mesto, ki se ozira v nebo, igrano-dokumentarni film, 13.15 Dober dan: Kuharski dvoboj, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 10. etapa, 18.00 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 18.50

Otroški program: Op! 20.00 Alergije - kaj jih povzroča?, francoska dokumentarna oddaja, 20.55 Kjer bom doma (I.): Ljubezen, avstralska nadaljevanka, 21.45 Čas za Manco Košir: Pohlep, 22.40 Skrivnosti Brokenwooda (I.): Usodna zamera, novozelandska miniserija, 0.20 Glasbeni spoti, 1.20 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 10. etapa, 2.40 Zabavni kanal, 5.20 Glasbeni spoti,

SREDA, 12.07.2017, I. spored TVS

5.30 Poletna scena, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.05 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 10.25 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.10 Mozartine: Simfonični orkester RTV Slovenija in Yi-Chen Lin, 12.20 Nagelj, japonska nad., 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Intervju: Sonja Lokar, 14.25 Slovenska narečja, dok. oddaja, 15.00 Pod drobnogledom - Nagytó alatt: A szórványban élő magyarok, oddaja TV Lendava, 15.45 Male sive celice, kviz, 16.30 Poletna scena, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Zgodbe izza obrazov, dok. oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek: Druga violina, izobraževalno-svetovalna oddaja, 18.05 Čarli in Lola, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Kanček miru, francoski film, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.10 Jan Hus, češka miniserija, 1.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.35 Info-kanal

SREDA, 12.07.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.35 Slovenski vodni krog: Selška Sora, dokumentarna nanizanka, 9.00 Dobro jutro, poletni izbor, 11.00 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 11.55 10 domačih, 12.40 Večer z lutkami: Dragijev rojstni dan, razvedrilna oddaja, 13.30 Čas za Manco Košir: Pohlep, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 11. etapa, 18.00 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 18.55 Otroški program: Op! 18.55 Pujša Pepa: Kokoške babi Pujše, risanka, 19.00 Vila Mila: Stisni zobe, risanka, 19.05 Pri Slonovih: Težave z modo, risanka, 19.15 Hrček Miha: Vrana Ana in lisica Mica, risanka, 19.20 Ribič Pepe: Tihotapci iz Trsta, mozaična oddaja za otroke, 19.45 Vetrnica: Paglavčeva preobrazba, 19.50 Žrebanje Lota, 20.00 Otvoritev 65. Ljubljana Festivala, 21.00 Kjer bom doma (I.): Bum, avstralska nadaljevanka, 21.50 Je res vse laž - Ko novice postanejo orožje, nemška dokumentarna oddaja, 22.35 Presenečenja, 23.30 Glasbeni spoti, 0.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 11. etapa, 1.50 Zabavni kanal, 5.25 Glasbeni spoti,

ČETRTEK, 13.07.2017, I. spored TVS

5.50 Poletna scena, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Vikend paket, 10.35 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 11.00 Zgodbe izza obrazov: Irena Polanec, dokumentarna oddaja, 11.45 Ambienti, 12.20 Nagelj, japonska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 Kaj pa Mojca?, dokumentarni film, 14.25 Slovenci v Italiji, 15.00 Moj gost/Moja gostja - Vendégem: Az Eppinger család, oddaja TV Lendava, 15.40 Peš po Himalaji, popotniška oddaja, 16.30 Poletna scena, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Eko utrinki: Odpadne gume, 17.30 Moj pogled na znanost, dokumentarna oddaja, 17.55 Novice, 18.00 Utrinek - zgodbe priseljencev: Tjaša Ferme, izobraževalno-svetovalna oddaja, 18.05 Zu: Zujev časnik, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 19.00 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Rimu z ljubeznijo, koprodukcijski film, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, 22.45 Poletna scena, 23.10 Kraj zločina: Zvezdni utrinek, avstralska miniserija, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.15 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.10 Info-kanal

ČETRTEK, 13.07.2017, II. spored TVS

6.30 Otroški kanal, 7.00 Otroški program: Op! 8.20 Slovenski vodni krog: Poljanska Sora, dokumentarna nanizanka, 9.00 Dobro jutro, poletni izbor, 11.05 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 12.05 Na lepše, 12.45 Dober dan: Mama in hči, 13.45 Srebrna nebesa, dokumentarni feljton, 14.30 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 12. etapa, 17.35 Alpe-Donava-Jadran, 18.00 Bela sužnja, kolumbijska nadaljevanka, 18.55 Otroški program: Op! 18.55 Male sive celice, kviz, 19.40 Moj očka in jaz, kratki igrani film iz Slovenije, 20.00 Najbolj nenavadne hiše na svetu, angleška dokumentarna oddaja, 20.50 Kjer bom doma (I.): Dva svetova, avstralska nadaljevanka, 21.40 Žena, mož in nepridipravi, angleška nadaljevanka, 22.35 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: kardinal dr. Franc Rode, 23.30 Bučke, satirično informativna oddaja, 23.50 Slovenska jazz scena, 0.55 Glasbeni spoti, 2.00 Kolesarstvo - dirka po Franciji: 12. etapa, 3.20 Zabavni kanal, 5.20 Glasbeni spoti

POZVANJE

DRUŠTVO PORABSKI SLOVENSKI PENZIONISTOV

v soorganizaciji s SLOVENSKO ZVEZO

z veseljem zovē vse svoje penzioniste na

VESELI GLASBENI ZADVEČEREK S PIKNIKOM,

steri bau v nedelo, 9. julia 2017, od 14.00 vōre

v kulturnom daumi pa v šatori na Verici.

PROGRAM

Pozdravimo se pa si pogasimo žējo

Kulturni program v dvorani

Pevska skupina „Sombotelske spominčice“

Gledališka skupina KUD Goričko, Gornji Petrovci

Ljubiteljska gledališka skupina Zgrebaši, Pečarovci

Pogostitev v šatori

Drūženje, spejvanje domanji porabski naut, **gledanje** naši letošnji programov v kejpaj

Veselica. Igro de Ludvig Nemec.

19.45 Slobaud

Predsedstvo DPSU

RADIO MONOŠTER

9970 Szentgotthárd, Gárdonyi u.1.

info@radiomonoster.hu

Tel/Fax: +36-94-554-126

Szentgotthárd / MONOŠTER 106.6 MHz

Felsőszőlő / Gornji Senik 97.7 MHz

Vsak dan / Naponta : 12.00-16.00

www.radiomonoster.hu

OBELEŽILI SMO DAN PTIC IN DREVES

V okviru sodelovanja med Zvezo Slovencev na Madžarskem in porabskimi vrtci so organi-

ganom S kravo Cifro na kmetijo izvedli že tretjo delavnico z naslovom Delo na travniku.

jabolka, hruške, češnje, breskve in grozdje. Otroci so poimenovali posamezno sadje ga narezali na majhne koščke in dodali jabolčni in bezgov sok. Seveda smo narejeno sadno solato takoj tudi poizkusili. Bila je odlična. Nato smo poimenovali vse

kušanju različnih namazov. Najbolj pa jim je bilo všeč, da so lahko bili dejavni. Ko smo se okrepčali, smo se odpravili na bližnji travnik. Ogledali smo si travnik in poimenovali orodja, ki jih potrebujemo za delo na travniku. Ob plakatu smo našli živali, ki jih lahko vidimo na travniku, in jih tam poskusili tudi poiskati. Zaplesali in rajali smo na travniku ob pesmicah Gosenica, Pikapolonica, Metuljček cekinček, Murenčki.

smo metulje, kobilice in najrazličnejše majhne žuželke, ki so se ujele v mrežo za metulje. Izdelali smo tudi venčke iz cvetja, ki so ga otroci natrgali na travniku. Otroci so bili neposredno v stiku z naravo, si pridobivali izkušnje z živimi bitji in veselje v raziskovanju ter odkrivanju. Negovali so rastline in živali in si tako razvijali čut za naravo. Obenem pa so spoznavali slovenske besede, jih na različne načine ponavljali in utrjevali. Preživeli smo prelep dopoldan v naravi in v družbi krave Cifre. Otroci so ves čas pridno sodelovali in njihovi veseli obrazi so kazali, da so se zares imeli lepo.

Z malčki in vzgojiteljicami števanovskega vrtca smo pozdravili kravo Cifro

Skupaj smo pripravljali sadno solato in namaze

zirane različne delavnice za porabske predšolske otroke na Vzorčni kmetiji na Gornjem Seniku. Namen delavnic je spodbujati otrokove spretnosti, domišljijo, doživljanje in raziskovanje narave ter spoznavanje različnih materialov in orodij.

V ponedeljek, 26. junija, smo z otroki iz vrtca Števanovci s slo-

Otroke sem z omenjeno temo predhodno seznanjala že v vrtcu z različnimi dejavnostmi. Delavnice se je udeležilo 12 otrok in vzgojiteljice. Na kmetiji smo si ogledali različne živali, nato pa nas je gospa Andreja Kovač povabila na gastronomsko delavnico. Najprej smo skupaj pripravili sadno solato iz različnega sadja. Uporabili smo

sestavine za pripravo različnih namazov. Naredili smo ribji namaz, jajčni, ocvirkov in skutni namaz, v katerega smo dodali čemaž. Namaze smo namazali na kruh in jih zaužili skupaj z bio zelenjavo z domačega vrta na kmetiji. Otroci so nadvse uživali pri samem postopku izdelave namazov in pri poiz-

Spoznavaali smo rastline in živali na travniku

Povedali smo krajšo dramati-zacijo o treh metuljih, v kateri so sodelovali tudi otroci. Lovili

Besedilo:
Andreja Serdt Maučec
Fotografije: Anamarija Bedič

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnšek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Ministrstvo za človeške vire (EMMI), Zveza
Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB